

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Gymnázium Jana Nerudy, škola hlavního města Prahy, Praha 1,
Hellichova 3**

Hellichova 3/457, 118 00 Praha 1 – Malá Strana

Identifikátor školy: 600 004 589

Termín konání tematické inspekce: 4. – 7. únor 2003

Čj.	133 38/03-05013
Signatura	tal1dw114

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Jana Nerudy, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Hellichova 3 se na základě posledního Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 10 661/02-21 ze dne 26. února 2002, stalo příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Jejím zřizovatelem je hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1.

Škola sdružuje: Gymnázium Jana Nerudy s kapacitou 930 žáků.

Odloučené pracoviště školy se nachází na adrese: 130 00 Praha 3, Komenského náměstí

V souladu s platným rozhodnutím škola realizuje tyto studijní obory:

- 79-41-K/604 Gymnázium - přírodovědné předměty, studium denní, délka studia 6 roků
- 79-41-K/611 Gymnázium – humanitní předměty, studium denní, délka studia 6 roků
- 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce (vyučovací jazyk: český a francouzský), studium denní, délka studia 6 roků
- 79-41-K/807 Gymnázium – esteticko výchovné předměty, studium denní, délka studia 8 roků

V době konání tematické inspekce navštěvovali školu ve 37 třídách 873 žáci, z toho 252 v 9 bilingvních třídách.

Bilingvní česko–francouzská sekce zahájila svoji činnost 3. září 1990. Studium česko-francouzské sekce je šestileté a žáci si v průběhu prvního a druhého ročníku pod vedením francouzských a českých učitelů osvojí francouzský jazyk natolik, aby výuka francouzského jazyka a literatury, dějepisu, matematiky, zeměpisu, fyziky, chemie mohla od třetího ročníku probíhat ve francouzském jazyce.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v předmětech vyučovaných ve francouzském jazyce (s výjimkou zeměpisu) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům pro dvojjazyčné třídy gymnázia čj. 25 568/95-21 ve školním roce 2002/2003
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech: francouzský jazyk a literatura, dějepis, matematika, fyzika a chemie ve dvojjazyčných třídách gymnázia

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Učitelé, kteří vyučují vybrané předměty ve francouzském jazyce (francouzský jazyk a literatura, dějepis, zeměpis, matematika, fyzika a chemie), splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti stanovené právními předpisy. Z celkového počtu čtrnácti učitelů jsou tři Francouzi.

Skladba úvazků je ve vztahu k jazykovým kompetencím i aprobaci výše uvedených učitelů optimální.

Všichni čeští učitelé předmětů, vyučovaných ve francouzském jazyce, absolvovali jazykovou

a metodickou stáž v Paříži a pedagogické stáže pod vedením francouzských učitelů na některém lyceu ve Francii. Na financování a organizování dalšího vzdělávání učitelů předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce se výrazně podílí francouzská strana prostřednictvím Francouzského institutu v Praze.

Organizační strukturu školy zobrazuje organizační schéma. Ředitel školy jmenoval dva zástupce, z toho jednoho pro odloučené pracoviště. Jejich kompetence jsou jasně vymezeny pracovními náplněmi. Činnost bilingvní sekce zajišťuje předmětová komise, v jejímž čele stojí učitelka dějepisu, která má stanovenou náplň práce ve „Statutu vedoucího předmětové komise“. Zodpovídá řediteli školy za koordinaci práce všech učitelů sekce, metodické vedení začínajících učitelů, koordinaci obsahu i rozsahu učiva, vzdělávání učitelů, metodickou stránku výuky, mimoškolní činnost, soutěže a olympiády, materiálně-technické zabezpečení výuky a zjišťování výsledků výchovy a vzdělávání. Podílí se na kontrole naplňování výchovně-vzdělávacích cílů. Úzce spolupracuje s vyučující francouzského jazyka a literatury, která zastává funkci koordinátora v rámci všech česko-francouzských sekcí. Aktivity členů komise zahrnují nejen práci spojenou s organizací výchovně-vzdělávacího procesu ve škole, ale i různé aktivity, které se týkají činnosti všech česko-francouzských sekcí, mimoškolních aktivit žáků a organizací stáží. Svou činností poskytují vedení školy dostatek informací o naplňování učebních plánů a osnov. Učitelé česko-francouzské sekce jsou současně členové předmětových komisí pro všechny vyučované studijní obory gymnázia. Přínosem této organizace práce je vzájemná výměna zkušeností zejména z oblasti uplatňovaných metod a forem práce. Pedagogické rady probíhají pro všechny učitele gymnázia společně.

K ohodnocení náročné práce pedagogických pracovníků bilingvní sekce gymnázia využívá ředitel školy nenárokovou složku platu. V příloze k vnitřnímu platovému předpisu jsou vymezena kritéria pro přidělení osobních příplatků, jedním z kritérií je i výuka předmětu v cizím jazyce. V kompetenci vedoucího předmětové komise je navrhnout jednotlivým učitelům dle výsledků a kvality jejich práce určitý počet bodů v rámci stanovených kritérií. Přehodnocení a odsouhlasení výše osobních příplatků provádí ředitel školy začátkem kalendářního a školního roku v závislosti na finančních možnostech školy.

Nástroje informačních systémů má škola vytvořeny. Škola se také významným způsobem prostřednictvím médií i vlastními aktivitami prezentuje na veřejnosti. Četné jsou její kontakty se sociálními partnery.

Personální podmínky vzhledem ke sledovaným předmětům jsou vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V roce 2002 byly rozsáhlé prostory i zařízení suterénu historické budovy školy zničeny povodněmi. Došlo také k poškození a zničení učebnic, učebních pomůcek a školních potřeb. Na jejich obnovu byla gymnáziu poskytnuta účelová dotace ze státního rozpočtu. V současné době škola prochází rozsáhlou rekonstrukcí zničených prostor a obnovou zařízení.

Přesto je prostředí školy čisté a motivující. Interiér je doplněn vkusnou květinovou výzdobou a ukázkami výtvarných prací žáků. Obsah nástěnek poskytuje dostatek informací o životě školy.

Třídy a jazykové učebny bilingvní sekce gymnázia jsou umístěny v jednom z křídel budovy. Žáci i učitelé česko-francouzské sekce využívají společných odborných učeben, školní jídelnu,

aulu i nově vybudované atrium.

Žákům prvního a druhého ročníku bilingvní sekce gymnázia plnicím povinnou školní docházku jsou poskytovány školou v souladu s právními předpisy učebnice zdarma. Financování učebnic pro žáky vyšších ročníků včetně další literatury a pomůcek je zajištěno zahraničním partnerem prostřednictvím Francouzského institutu v Praze a zřizovatelem školy. I přes problémy vzniklé s povodněmi škola disponuje učebnicovým fondem v rozsahu, který umožňuje jejich půjčování žákům všech ročníků bilingvní sekce gymnázia pro jednotlivé předměty vyučované ve francouzském jazyce.

Žáci mají denně k dispozici knihovnu, která nabízí více než 17 tisíc titulů odborné literatury, beletrie, videa, audiovidea, periodik, specializovaných odborných tisků, slovníků, klasických i alternativních učebnic ve francouzském i českém jazyce.

Materiálně-technické podmínky jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYBRANÝCH PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE

Realizace studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce

- Kontrolovaný studijní obor souhlasí se vzdělávacím programem uvedeným v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol. Výuka probíhá podle platného učebního plánu. Osnovy předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce byly dodrženy.
- Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.
- Systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov ze strany vedení školy je plánovaný, realizovaný a účinný. Kontrola plnění osnov probíhá i nepřímo Francouzským institutem v Praze, který je koordinátorem při organizování společných kontrolních prací a zpracovávání obsahu i hodnocení maturitních zkoušek. Jejich výsledky jsou analyzovány a v případě potřeby jsou přijímána opatření, která se týkají změn v plánování obsahu učiva.
- Během studia škola organizuje ve spolupráci s Francouzským institutem v Praze korespondenční kontakty a výměnné studijní pobyty s partnerskými lycei ve Francii a frankofonních zemích.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu francouzský jazyk a literatura

Předmět je vyučován učiteli, jejichž odborná i pedagogická způsobilost i absolvování metodické a jazykové stáže v Paříži pozitivně ovlivnily kvalitu průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy.

Zpracované plány výuky předmětu přihlížejí k obsahu osnov, k používaným francouzským učebnicím a k požadavkům jednotných maturitních zkoušek na česko-francouzských sekcích.

Žákům třetích ročníků škola nabízí nepovinný předmět konverzaci ve francouzském jazyce, vyučovaný francouzským učitelem, který v souladu s metodou používané učebnice uplatňuje projektové vyučování s cílem rozšíření slovní zásoby, všeobecných vědomostí a dovedností, zopakování a prohloubení gramatiky.

Povinná výuka předmětu je uzavřena v pátém ročníku absolvováním maturitní zkoušky, proto si žáci mohou v šestém ročníku zvolit seminář francouzský jazyk a literatura.

Struktura zhlédnutých vyučovacích hodin byla promyšlená, její jednotlivé části na sebe plynule

navazovaly. Učivo bylo prezentováno systémově a kontinuálně. Převažovalo aktivní učení, s využitím různých zdrojů informací a mezipředmětových vztahů. Žáci byli vedeni k logickému myšlení, učitelé v nich pěstovali dovednost vyjadřovat se o problému plynule ve francouzském jazyce. Gramatika byla vyvozována a opakována současně s rozбором cizojazyčného textu literárního nebo odborného. Zařazováním argumentativního rozboru se žáci připravovali na náročnou maturitní zkoušku.

Podklady pro klasifikaci získávají učitelé v souladu s francouzským pojetím vzdělávání písemnou formou zkoušení. Při hodnocení prací se přihlíží ke stylistické, k formální i estetické úrovni projevu.

Atmosféra sledovaných hodin byla pracovní, vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky přátelské.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu francouzský jazyk a literatura byly vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu dějepis

Výuku předmětu zajišťují tři učitelé, z toho jeden francouzské národnosti. Jejich odborné a pedagogické vzdělání odpovídající právním předpisům spolu s jazykovou vybaveností francouzštiny pozitivně ovlivnily kvalitu výuky.

Funkčně zpracovaných časových i tematických plánů učiva využívali vyučující při přípravě na sledovanou výuku.

V používaných metodách a formách práce učitelů se odrazilo spojení požadavků na encyklopedické znalosti žáků se systémovým pojetím výuky prosazovaným francouzskými osnovami. Učitelé funkčně střídaly metody výkladu, řízeného rozhovoru a vyprávění, s motivačním záměrem, se studiem dobových dokumentů, tříděním dat a vyvozováním nových poznatků. Materiální podpora výuky spočívala ve využívání francouzských učebnic vybavených mapami, kopiemi dokumentů, grafy a ukázkami dobového umění a v práci s texty alternativních učebnic.

Výuka byla vedena ve francouzském jazyce s výjimkou českých dějin, které jsou probírány česky ve všech ročnících v kontextu s evropskými a světovými dějinami.

V pátém a šestém ročníku si žáci mohou prohloubit své znalosti ve volitelných seminářích, které jsou vyučovány v českém, nebo francouzském jazyce.

Od třetího ročníku v ověřování znalostí a vědomostí žáků převládá v souladu s francouzskou koncepcí písemná forma zkoušení a bodový systém hodnocení. Učitelé zpracovávají texty testů s dlouhodobým předstihem tak, aby prověřily znalosti a vědomosti žáků z probíraného časového úseku dějin. Při jejich klasifikaci přihlížejí také ke stylistické a formální úrovni.

Atmosféra zhlédnutých hodinách byla přátelská, učitelé působili na žáky svou přirozenou autoritou, respektovali osobnost žáka.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis byly vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika

Výuka předmětu je zajištěna třemi učitelkami, splňujícími podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, požadované právními předpisy. Jejich výborné odborné i jazykové znalosti, bohaté pedagogické zkušenosti a značné osobní nasazení se projevily ve vysoké kvalitě výchovně-vzdělávacího procesu.

Třídy třetího až pátého ročníku se na výuku dvou hodin týdně dělí na polovinu a třídy šestého ročníku na výuku jedné hodiny. Tato skutečnost umožňuje učitelům intenzivnější uplatňování individuálního přístupu k žákům. Žáci šestého ročníku si mohou volit z nabídky volitelných

předmětů matematický seminář ve francouzském, nebo českém jazyce.

Učební osnovy zpracovaly učitelky do tematických plánů, které jsou koordinovány s učiteli fyziky. Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla příkladná.

Výuka matematiky ve francouzském jazyce je charakterizována komplexnějším pojetím úloh, neustálým návratem k předchozím poznatkům a přidáváním nových. Volené formy a metody práce ve sledované výuce byly adekvátní tomuto pojetí obsahu učiva i věku žáků. Pozitivním rysem při výkladu nové učební látky bylo kladení kontrolních dotazů s uváděním doplňujících vysvětlení. Takto uplatňovaná zpětná vazba poskytovala vyučujícím informace o porozumění učiva a současně žáky aktivizovala. Výklad nového učiva střídaly s formou samostatné práce žáků, vytvářely prostor pro aktivní učení, případně alternativní postupy řešení. Při každém řešení bylo vyžadováno komentování postupu, a to nejen ústně, ale i písemně. Tempo práce bylo přizpůsobeno tak, aby žáci učivu rozuměli a uměli je aplikovat.

Ve výuce pracovali žáci se zapůjčenými učebnicemi a dalšími namnoženými pracovními materiály.

K prohloubení a procvičení učiva zadávají učitelky pravidelně domácí úkoly, jejich výsledky analyzují a přijímají opatření.

Hodnocení výkonů žáků je prováděno téměř výhradně písemnou formou. Průběžně žáci píší kratší prověrky, čtvrtletně písemné práce, pololetní písemné práce jsou srovnávací v délce trvání dvou až čtyř hodin. Práce jsou hodnoceny bodovým systémem, který má jednoznačně stanovená přehledná pravidla. Všechny předložené práce byly pečlivě opraveny a objektivně ohodnoceny.

Komunikace mezi pedagogy a žáky byla založena na partnerských a přátelských vztazích.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice byly vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu fyzika

Předmět vyučují tři učitelé splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jeden z nich je rodilý mluvčí. Přesto v části sledované výuky nebyly plně akceptovány některé didaktické zásady.

Své znalosti a vědomosti z oboru si žáci mohou prohloubit ve volitelném fyzikálním semináři, který je v tomto školním roce veden v českém jazyce.

Výuka dle možnosti probíhala v odborné učebně nebo v laboratoři. Ve sledovaných hodinách byly využity pomůcky na demonstrační pokusy, na laboratorní práce, pracovní materiály připravené učiteli a učebnice.

Ve všech ročnících jsou třídy na výuku jedné hodiny děleny. V ní jsou realizována cvičení praktická nebo teoretická.

Výuka probíhá plánovitě, bezprostřední příprava učitelů byla vzhledem k probíranému učivu promyšlená, v některých případech méně vzhledem k metodickému vedení hodin a stanoveným výukovým cílům, které se v takových případech nepodařilo splnit.

Motivačně ve výuce působí osnovami stanovený obsah učiva, který je do značné míry zaměřen na demonstrace a praktické aplikace. Doplňujícím prvkem jsou též exkurze. Výklad nového učiva vždy navazoval na učivo dříve probírané a byl doplněn experimentem a vysvětlením praktických aplikací. Při procvičování řešili žáci příklady samostatně i na tabuli za pomoci doplňujících otázek učitelů a řešení průběžně komentovali. Ve všech hodinách měli dostatečný prostor k aktivnímu učení i samostatnému projevu, ale někteří žáci ho málo využili. Řešení problémových úkolů a jejich zdůvodňování činilo potíže těm žákům, kteří nesplnili domácí přípravu na výuku. Pak byla komunikace jednostranná, od učitele směrem k žákům. Tempo

výuky učitelé přizpůsobovali individuálním potřebám žáků.

Znalosti žáků jsou hodnoceny převážně písemnou formou. Menší prověrky píší průběžně, shrnující práci koncem každého tématu. Celková klasifikace zahrnuje též hodnocení protokolů z laboratorních prací. Ústní zkoušení je spíše jen doplňkem k ujasnění výsledné klasifikace.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu chemie

Kvalitu výuky předmětu pozitivně ovlivnila odborná i pedagogická způsobilost obou vyučujících, jejich osobní zainteresovanost pro obor a snaha zprostředkovat žákům co nejvíce znalostí.

Převážná většina výuky předmětu probíhala v odborné prostorné učebně chemie, vybavené stupňovitě uspořádaným novým nábytkem a didaktickou technikou. Rozvody plynu, elektřiny a vody umožňují konat demonstrační pokusy. V chemické laboratoři jsou umístěny dvě funkční digestoře. Chemikálie jsou uloženy v přípravně sousedící s laboratoří a odbornou pracovnou.

Z vypracovaných časově tematických plánů vyplývá návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. Jejich součástí jsou i témata laboratorních prací, jejichž realizace je učebními osnovami požadována. Zápisy v třídních knihách dokládají jejich konání.

Pro žáky maturitních ročníků je realizován volitelný předmět seminář z chemie ve francouzském, nebo českém jazyce. V rámci chemického semináře probíhají tradiční obhajoby seminárních prací a přednášky odborníků z řad vysokoškolských učitelů a pracovníků Akademie věd ČR. Výuka je doplňována exkurzemi.

Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla cílevědomá.

Členění a řízení výuky bylo ve sledovaných hodinách promyšlené, výukové cíle a náročnost učiva odpovídaly složení tříd i cílům realizovaného vzdělávacího programu. Zvolené metody a formy práce vytvářely odpovídající prostor pro aktivní učení, umožňovaly procvičení probíraného učiva i individuální přístup k žákům. Učitelky kladly důraz na pochopení souvislostí, na využití mezipředmětových vztahů. Dbaly na přesné vyjadřování, osvojení terminologie ve francouzském jazyce a rozvoj komunikativních dovedností. Výklad navazoval na předchozí učivo. Vyučující neustále žáky aktivizovaly dotazy, průběžně ověřovaly, zda učivo chápou, v závěru se objevilo stručné shrnutí učiva. V rámci ověřování znalostí psali žáci krátké testy. Motivačně působil vhodně zařazený demonstrační pokus. V části vyučovacího procesu učitelka předváděla žákům nižšího ročníku ukázkou ze základů laboratorní techniky.

Dělené vyučovací jednotky byly využívány k realizaci laboratorních prací. V jejich rámci si žáci ověřovali předchozí teoretické poznatky, nebo naopak v další výuce vycházeli z uskutečněných experimentů. Vhodně byly propojeny teoretické poznatky s praktickými. Úroveň odborných dovedností a manuální zručnosti žáků odpovídaly jejich věku. V maturitních ročnících žáci pracovali dle pokynů vyučující naprosto samostatně.

Materiální podpora výuky spočívala v užití periodické soustavy prvků, materiálů připravených učitelkami, učebních pomůcek pro demonstrační pokusy a laboratorní práce. Učebnice jsou využívány zejména pro domácí přípravu.

Zásady bezpečnosti práce byly ve sledované výuce dodrženy.

Znalosti žáků jsou prověřovány zejména písemnou formou, dále orientačním ústním zkoušením. Žáci třetích až pátých ročníků vypracovávají srovnávací pololetní písemnou práci, jejíž náročnost (i časová) stoupá dle ročníku. Pro procvičení učiva jsou zadávány krátké domácí úkoly. Motivačně působily slovní pochvaly. Do celkové klasifikace se promítá i hodnocení laboratorních prací (výstupem je protokol).

Vzájemná komunikace mezi učitelkami a žáky vycházela z dohodnutých pravidel jednání. Ve sledované výuce panovala pracovní atmosféra.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu chemie byly vynikající.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Ke zjišťování výsledků vzdělávání v předmětech vyučovaných ve francouzském jazyce používá škola jak své vlastní nástroje (viz hodnocení předmětů), tak i celostátní, vytvořené v rámci koordinace činnosti všech česko-francouzských sekcí v republice. Garantem a současně organizátorem celostátně propracovaného evaluačního systému je Francouzský institut v Praze.

Termín společných kontrolních prací, které ověřují jak plnění osnov, tak výsledky vzdělávání, je stanoven na schůzce vyučujících daného předmětu už v září. S výsledky i jejich analýzou seznamují určení koordinátoři za jednotlivé předměty Francouzský institut v Praze.

Stěžejní postavení ve zpracovaném systému zjišťování výsledků vzdělávání mají jednotné maturitní zkoušky.

Zpracovaný evaluační systém je doplněn rozbory úspěšnosti žáků v přijímacím řízení na vysoké školy, v různých celostátních i mezinárodních soutěžích a olympiádách, v nichž se žáci školy umísťují na předních místech. Úspěšnost žáků při přijímacím řízení se pohybuje v rozmezí 85 – 100 %.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol jsou plně v souladu se zřizovací listinou Gymnázia Jana Nerudy, školy hlavního města Prahy
- Rozdíly mezi učebními dokumenty studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce a učebními dokumenty 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné

Francouzský jazyk a literatura

Výuka předmětu je od třetího ročníku srovnatelná s předmětem český jazyk a literatura. Předpokládá zvládnutí jádra slovní zásoby, francouzského systému gramatiky, porozumění mluvenému i písemnému projevu a dovednosti vyjadřovat se ve francouzském jazyce formou ústní i písemnou. K tomuto cíli je stanoven obsah výuky v prvních dvou ročnících. Týdenní počet hodin je v prvním ročníku devět a v druhém deset hodin. Na výuku všech hodin se třídy dělí na polovinu.

Zásadní rozdíl v obsahu i v metodice výuky českého jazyka a literatury a francouzského jazyka a literatury spočívá v tom, že Francouzi nekladou důraz na encyklopedické znalosti žáků, ale na systémové pojetí výuky. Základním obsahem hodin literatury je interpretace ukázky z literárního díla, případně dílo celé, a jeho srovnání s díly podobnými, a to jak z hlediska obsahu, tak formy. Negativem tohoto pojetí je skutečnost, že žáci často ztrácejí pojem

o historických souvislostech ve smyslu zařazení literárního díla i autora do konkrétního historického období. Pozitivem je rozvoj logického myšlení a samostatného úsudku. Specifickou částí výuky předmětu je argumentace (metoda). V ní se učí žáci obhajovat svůj názor na konkrétní odborný nebo umělecký text. Tato dovednost předpokládá nejen dokonalé zvládnutí slovní zásoby a všech gramatických disciplín, ale i všeobecné znalosti a dovedností. Gramatika se vždy probírá ze situačního kontextu v propojení se všemi složkami předmětu.

Dějepis

Vzhledem k rámcovému zpracování učebních osnov studijních cyklů běžného gymnázia nebyly zjištěny zásadní obsahové rozdíly. Středoškolské učivo je osnovami česko-francouzské sekce rozloženo do pěti roků, zatímco u čtyřletých nebo osmiletých cyklů se učební látka odučí za tři nebo čtyři roky. Do osnov česko-francouzské sekce nejsou zařazena témata starověkých civilizací (Indie a Čína). Naopak je věnováno daleko více pozornosti a času probírání novověku a moderní době. Učivo je vyvozováno na základě rozboru dobových materiálů, studií a analýzou dokumentů. Používané kopie dokumentů spolu s komentářem jsou většinou uvedeny v učebnicích.

Dějepis je jedním z volitelných předmětů písemné maturitní zkoušky, která má formu tříhodinové slohové práce na historické téma z problematiky 20. století s využitím předložených dokumentů.

Matematika

Učební plán francouzských dokumentů stanoví za studium vyšší počet hodin, z nichž některé se musí dělit. Obsah učiva je sestaven spirálovitou metodou, to znamená neustálý návrat k předchozím poznatkům, pozvolné přidávání nových a samostatné řešení matematických problémů. Tato metoda přispívá k lepšímu upevnění vědomostí a dovedností a propojenosti znalostí. Žáci jsou vedeni ke zvládnutí rozsáhlejších a komplexnějších úloh. Používané francouzské učebnice obsahují příklady, které nutí žáky nalézat teoretické poznatky.

Žáci povinně skládají z předmětu písemnou maturitní zkoušku. Ústní zkouška je volitelná ve francouzském, nebo českém jazyce.

Fyzika

V učebním plánu česko-francouzského gymnázia je stanoven vyšší počet vyučovacích hodin, z nichž hodiny na praktické práce se musí dělit. Obsah osnov se rámcově neliší, je kladen větší důraz na demonstrace, praktika a aplikace. Rozdílnost spočívá v pojetí metod a forem práce. Žáci mají problémy nejen řešit, ale i zdůvodňovat a správně vyargumentovat. K probraným tématům se ve vyšších ročnících přidávají nové prohlubující poznatky a řeší se složitější úkoly.

Žáci mají možnost z předmětu složit maturitní zkoušku. Písemná maturitní zkouška je ve francouzském jazyce a je tříhodinová (180 min.). Ústní zkoušku mohou konat žáci dle svého výběru v jazyce francouzském nebo českém. Maturitní témata obsahují učivo vymezené osnovami včetně řešení úloh výpočty. Zájemci si mohou ve volném čase zkusit „maturitu nanečisto“.

Chemie

V učebním plánu dvojjazyčného studia je vyšší časová dotace, třídy se na hodiny praktických prací musí dělit. V osnovách je mnohem větší prostor vymezen obecné chemii. Problematika anorganické chemie je probírána okrajově. České osnovy kladou větší důraz na anorganickou

část, tj. studium vlastností, sloučenin a využití jednotlivých prvků periodického systému. Odlišné je řazení tematických celků během studia. Dle francouzských osnov je mnohem více vyučovacího času věnováno laboratorním pracím, demonstračním pokusům a aplikacím. Žáci jsou vedeni ke zvládnutí rozsáhlejších a komplexnějších problémů. Francouzské pojetí vede k všestrannějšímu pohledu na problematiku. Na rozdíl od českých osnov je značný časový prostor věnován problematice léčiv a analýze odborného textu.

Chemie je jedním z volitelných maturitních předmětů.

- **Normativ na žáka dvojjazyčné třídy**

Schválený rozpočet na rok 2002 byl škole přidělen 14. prosince 2001. Veškeré finanční prostředky pro rok 2002 byly škole přiděleny z rozpočtu zřizovatele, hlavního města Praha. Nejedná se o finanční prostředky státního rozpočtu, které podléhají státní kontrole vykonávané ČŠI. Výjimkou byly pouze finanční prostředky na neinvestiční výdaje přidělené do rozpočtu školy v průběhu kalendářního roku formou dvou účelových dotací ze státního rozpočtu (na další vzdělávání pedagogických pracovníků a na pokrytí škod způsobených povodněmi na učebních pomůckách, učebnicích a školních potřebách).

Vzhledem ke specifickému způsobu financování škol zřizovaných hlavním městem Praha **nebylo možno provést výpočet normativně přidělených finančních prostředků na jednoho žáka bilingvní sekce gymnázia.**

Vyšší finanční náročnost dvojjazyčně vyučovaného studijního oboru se jednoznačně projevuje ve vyšších nárocích na mzdové prostředky z důvodu zajištění výuky vybraných předmětů ve francouzském jazyce (vysoký počet dělených hodin). Vyšší nároky vznikají i v oblasti ostatních neinvestičních výdajů, neboť na základě mezinárodních smluv o frankofonních sekcích je česká strana povinna hradit také určitou část výdajů souvisejících s výměnnými pobyty českých a francouzských žáků a učitelů.

- **Maturitní zkoušky**

Maturitní zkoušky jsou rozloženy do dvou posledních ročníků. V pátém ročníku konají žáci písemnou i ústní maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury a francouzského jazyka a literatury. V šestém ročníku skládají maturitní zkoušku z pěti předmětů, z toho tři písemné maturitní zkoušky ve francouzském jazyce. Povinným předmětem této části je matematika. Forma maturitní zkoušky z dalších dvou předmětů je ústní a probíhá způsobem obvyklým na českých středních školách. Maturitní zkouška z francouzského jazyka a literatury je rovnocenná státní všeobecné jazykové zkoušce konané na státních jazykových školách.

Ve školním roce 2001/2002 probíhaly maturitní zkoušky ve škole v souladu s „Rozhodnutím MŠMT ČR dle § 58 písm. a) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol, ve znění pozdějších předpisů, o experimentálním ověřování konání maturitních zkoušek ve třídách gymnázií s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce“.

Škola zasílá každoročně „Vyhodnocení maturitních zkoušek ve dvojjazyčných třídách gymnázia“ Výzkumnému ústavu pedagogickému Praha.

- **Vyhodnocení dotazníků zadaných žákům**

V průběhu inspekční činnosti byly výběru žáků třetích až šestých ročníků rozdány dotazníky, v nichž hodnotí svou školu. Návratnost dotazníků byla 75 %. Zhruba polovině žáků splňuje zvolený vzdělávací program očekávání, se kterým do školy vstupovali. Většina dotázaných pozitivně hodnotí nabídku dalších aktivit, využívání učebních pomůcek, prostorové

a materiálně-technické vybavení školy, její čistotu a stravování. Kladně se vyjadřují ke stížím ve Francii. Chválí školu za výuku francouzského jazyka a literatury, matematiky a dějepisu. Pouze 13 % žáků si neoblíbilo ani jeden vyučovací předmět, o který vzbudil jeho zájem svou výukou učitel.

Více než polovina dotázaných se domnívá, že informační služby pro rodiče jsou nedostačující.

Většina respondentů má pocit, že jim škola poskytuje málo prostoru k vyjádření vlastního názoru.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Gymnázia Jana Nerudy, školy hlavního města Prahy, Praha 1, Hellichova 3, vydaná na základě usnesení č. 1572 Rady hlavního města Prahy ze dne 12. prosince 2000, ve znění zastupitelstva hlavního města Prahy č. 30/41 ze dne 31. května 2001 a ve znění usnesení zastupitelstva hlavního města Prahy č. 33/10 ze dne 4. října 2001
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 10 661/02-21 ze dne 26. února 2002
3. Učební dokumenty studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce ze dne 28. listopadu 1995 čj. 25 568/95-21
4. Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR pod čj. 20 594/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
5. Třídní knihy dvojjazyčných tříd za školní rok 2002/2003
6. Třídní výkazy dvojjazyčných tříd
7. Školní řád na školní rok 2002/2003
8. Organizační řád na školní rok 2002/2003
9. Plán na školní rok 2002/2003
10. Týdenní plány
11. Protokoly o maturitní zkoušce pro třídy gymnázií s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce za školní rok 2001/2002
12. Písemné maturitní zkouška pro česko-francouzské třídy z francouzského jazyka a literatury, dějepisu, matematiky, chemie a zeměpisu za školní rok 2001/2002
13. Protokol o 1. části maturitní zkoušky pro třídy gymnázií s výukou vybraných předmětů ve francouzském jazyce za školní rok 2001/2002
14. Rozvrh hodin tříd a učitelů na školní rok 2002/2003
15. Vysvědčení o maturitní zkoušce pro bilingvní gymnázia
16. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2002/2003
17. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2002/2003
18. Tematické plány sledovaných předmětů
19. Kontrolní práce sledovaných předmětů za školní rok 2002/2003
20. Přehled vzdělávacích kurzů, kterých se zúčastnili učitelé česko-francouzské sekce od roku 1999 do roku 2001
21. Dotazník pro ředitele
22. Dotazníky pro žáky

23. Schválený rozpočet školy na rok 2002 ze dne 14. prosince 2001, rozpis ukazatelů pro sestavu rozpočtu na rok 2002 pro Gymnázium Jana Nerudy, Hellichova 3, Praha 1 (včetně úprav rozpočtu v průběhu roku 2002)
24. Výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 k 30. září 2002
25. Vnitřní platový předpis včetně dodatků platný pro kontrolované období
26. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání učitelů vybraných předmětů ve francouzském jazyce
27. Finanční vypořádání neinvestičních dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2002

ZÁVĚR

Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy pro předměty vyučované ve francouzském jazyce umožňují v celém rozsahu plnění učebních dokumentů.

Vedení zaměstnanců s kontrolou tvoří provázaný systém, který je vzhledem ke sledovaným předmětům zárukou naplňování výchovně-vzdělávacích cílů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech vedených ve francouzském jazyce byly vynikající. V používaných metodách a formách práce se odrazilo spojení požadavku na encyklopedické znalosti žáků se systémovým pojetím výuky prosazovaným francouzskými osnovami. Učitelé i žáci úspěšně zvládali zvýšené nároky na výuku v cizím jazyce.

Zpracovaný a využívaný systém evaluace výsledků vzdělávání i prezentace školy na veřejnosti spolu s nabídkou mimoškolních aktivit jsou příkladné.

Vzhledem k odlišnému způsobu financování škol zřizovaných hlavním městem Praha nebylo možno provést výpočet objemu normativně přidělených finančních prostředků na jednoho žáka bilingvní sekce gymnázia.

V oblasti mzdových výdajů i ostatních neinvestičních výdajů se jednoznačně projevila vyšší finanční náročnost tohoto studijního oboru.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu:	Mgr. Dagmar Raisová	Mgr. Dagmar Raisová v. r.
Členka týmu:	Mgr. Hana Řeháková	Mgr. Hana Řeháková v. r.
Další zaměstnankyně ČŠI:	Mgr. Marie Knížová	

Kontrolní pracovnice

Ing. Renata Skutková

Ing. Eva Stachová

V Prostějově dne 7. března 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. března 2003

Razítko

**Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu
Titul, jméno a příjmení**

Podpis

RNDr. František Kopecký

RNDr. František Kopecký v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP -odbor školství	2003-04-11	133 72/03-05013
Magistrát hlavního města Prahy	2003-04-11	133 73/03-05013

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.